

Amabilius - (†475); *kresťanský svätec, kňaz*

Heinz-Moher v súvislosti so symbolikou *plášťa*: Amabilius patril k tým, čo zavesili svoj *plášť* na slnečný lúč; rovnako *Florentin Štrasburský, Goar, Gotthard, Hildebert* a *Brigita*

<http://www.heiligen.net/heiligen/06/11/06-11-0475-amabilis.php>

Svätý Amabilius (svätý obrázok, 19.st.)

amálaka - diskový vrúbkovaný kameň v tvare ovocia amálaka na budhistickej svätyni *šikhara*; pozri *indická architektúra*

Khadžuráho

Amalech, Amalekovci - hebr. אֲמֻלִּים ; Amalekovci boli staroveký arabský kmeň, ktorý sa potuloval stepami skalnatej Arábie na juhu *Palestíny*, a preto mal väzby na Edomcov (pozri *Edom*); jeho zakladateľom a praotcom bol podľa biblie Amalek, vnuk *Ezaua*; amalekovským kráľom bol *Agag*; pozri *Hamman*

-v súvislosti s heslom *Mordechaj*: biblická postava z Knihy Ester; strýko kráľovnej *Ester* a dvoran perzského kráľa *Ahasvera*; na Mordechajovu radu Ester kráľovi neprezradila svoj židovský pôvod ani vzťah k Mordechajovi; raz Mordechaj náhodou vypočul rozhovor dvoch mužov, ktorí chceli kráľa zabiť a odkázal preto Ester, aby kráľa varovala; po čase sa stal kráľovým prvým ministrom *Hamman*, ktorý pochádzal z *Amálekovho* rodu, starého nepriateľa Izraelitov

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D1%82%D1%8F%D0%BD%D0%B5>

Víťazstvo Jozua nad Amálekovcami (Paduánska obrazová biblia, severné Taliansko, 1400)

J. Fouquet: Kráľ Dávid a Amalech

N. Poussin: Víťazstvo Jozua nad Amálekovcami (1624-1625)

amalrikáni - Lexikon hnutí, sekt: sekta založená na prelome 12.-13.st. vo Francúzsku Amalrichom (Amalrikom) z Bene a ďalej vedená jeho nástupcom Davivom z Dinantu (1209); základom učenia amalrikánov bol mystický *panteizmus*; charakteristickými rysmi učenia bolo odmietanie duchovenstva, popieranie *dedičného hriechu* a očakávanie *Ducha svätého*, ktorý nastolí Kráľovstvo nebeské na zemi (pozri *nebeský Jeruzalem*); verili, že tí „ktorí zostávajú v láske božej“, už nemôžu hrešiť; z amalrikánskych koreňov vyrástla sekta *beghardov* a *bekyň*; pozri *kresťanské rády*, *kacírstvo*, *cirkev*, *beghardi*

<http://leccos.com/index.php/clanky/amalrikani>

<http://leccos.com/index.php/clanky/amalrik-z-bene>

Amaltea - gréc. Ἀμάθεια/Amaltheia; v *gréckej mytológii* nymfa, v inej verzii koza (pozri *aigis*), ktorá dojčila na *Kréte* maličkého *Dia* (z jej rohu tryskala *ambrózia* a z jej ulomeného rohu urobil *Zeus* nevyčerpatelný *roh hojnosti*)

-v inej verzii bola Amaltea nymfa, ktorá žila na ostrove *Kréta*; zrejme bola sestrou *Pana*; živila *Dia*, potom, čo ho na ostrov ukryla *Rhea* pred *Kronom*; ako odmenu za starostlivosť o *Dia* bola umiestnená na nebo ako súhvezdie *Kozorožec*

[http://it.wikipedia.org/wiki/Amaltea_\(mitologia\)](http://it.wikipedia.org/wiki/Amaltea_(mitologia))

[http://translate.google.sk/translate?hl=sk&sl=en&u=https://en.wikipedia.org/%3Ftitle%3DAmalthea_\(mythology\)&prev=search](http://translate.google.sk/translate?hl=sk&sl=en&u=https://en.wikipedia.org/%3Ftitle%3DAmalthea_(mythology)&prev=search)

https://www.google.sk/search?q=amalthea+mythology&espv=2&biw=1855&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=Hx-EVbPGEIL_UJ_lgfAM&ved=0CDMQsAQ

J. Jordaens: Diovo detstvo. Koza Amatheia kŕmi Dia (1640)

G. Bonasone: Jupiter dojčený kozou Amalteou (rytina, 16.st.)

J. Jordaens: Malý Jupiter kŕmený kozou Amalteou (brunaille, kresba kriedou, perokresba, lavírovanie, 1640)

Podľa J. Jordaensa: Dieťa Jupiter kŕmený kozou Amaltheou (rytina, 1652)

Amame/Ammut/Amemet - Amemait

Amarávatí pri Madráse - zrúcaniny mesta v indickom štáte Andhrapradeš; jeden z troch umeleckých okruhov, juhovýchodná škola z 2.st.po Kr.); obrazový typ *Buddhu* s gestom ochrany (pozri *abhaya-mudra*); najrozšírenejšie sochárstvo (materiál predovšetkým *mramor* a *vápenec*): dynamickosť, členitosť, potlačenie hmotnosti; *stúpy* so štyrmi *tóranami* a s figurálnymi a ornamentálnymi vlysmi (mramor) patrí k vrcholným dielam indického *budhistického umenia*; v sochárstve predovšetkým reliéfy vychádzajúce z tradície rezby do *slonovej kosti*; dekoratívne cítenie

Amarillis a Mirtillo - postavy z pastierskej hry *Il Pastor Fido* (Verný pastier) od talianskeho básnika Giovanna Battistu Guariniho (†1612); pastier Mirtillo miloval nymfu Amarillis; aby ju získal, preobliekol sa za ženu a hral sa s ňou a ostatnými nymfami hru o bozk, ktorý bol určený pre víťaza hry; korunu získala Amarillis a položila ju na hlavu Mirtilla, aby ukázala, že si ju tiež zaslúži; vedľajšími postavami sú milenci *Silvio a Dorinda*; podľa hry Guariniho zložil r. 1712 operu Georg Friedrich Händel

J. van Loo: Amarillis korunuje Mirtilla (1640-1660)

El Amarna - Dudák v súvislosti s heslom *egyptská architektúra*: archeologická lokalita v strednom Egypte, asi 310km južne od Káhiry; pozostatky sídelného mesta a kráľovského pohrebiska panovníka 18.dynastie Amenhotepa IV.- *Achnatona*; mesto volané Achetaton, vymedzené štrnástimi hraničnými *stélami* (rozloha územia asi 290km²; v centre sa nachádzal *Atonov chrám* (tzv. dom Atona), Veľký kráľovský palác, kasárne a archív; tzv. Severné mesto zahŕňovalo správne a obytné budovy a Severný riečny palác (zrejme vlastná kráľova rezidencia), ďalej Severný palác kráľovien a obytnú štvrť; na severovýchodnom a juhovýchodnom okraji skupina skalných hrobiek; skoro po panovníkovej smrti mesto opustené a systematicky zrúcané (> pozri *Achnaton*); chronológia pozri *egyptské umenie*; *Nefertiti*; *chrám slnečný*

amarnský štýl - umelecký smer v *egyptskom umení* za vlády *Achnatona* a jeho nástupcov (*el-amarnské obdobie*); popretie tradičného *kánonu* zobrazovania, *ikonografia* sústredená na realistický *portrét*, nekonvenčné námety zobrazovania kráľovskej rodiny, portrét na základe sadrových odliatkov, snaha o postihnutie individuálnych rysov; pozri *El-Amarna*, *Nefertiti*

Amar-Utuk - v sumerské meno babylonského boha *Marduka*

Amasa/Amaza - postava v hebrejskej biblii, syn *Abigail* (2 Sam 17,25), sestry kráľa *Dávida* (1Kronická 2,16-17) a Ceruje, matky Joaba; preto bol Amas synovcom kráľa *Dávida* a bratancom Joaba, rovnako ako bratancom *Absolona*; Absolon, ktorý sa vzbúril proti otcovi, menoval Amazu veliteľom vojsk; zdrvený *Dávid* navrhol Amazovy zmierenie, aby nastolil jednotu v Judei, a menoval ho svojim novým veliteľom (2 Sam 19,13); Amasa bol lojálny k *Dávidovi*, ale Joáb sa usiloval zabiť ho, lebo možno veril, že konšpiruje so *Sábou* a zdržiava mobilizáciu proti mestu (2 Samuelova 20,4-5)

<https://en.wikipedia.org/wiki/Amasa>

Kráľ Dávid poveril veliteľa svojej armády Amasu zničením Sáby (Morgan bible, 1240)

amatér - z lat. amare – „mať rád“; *dilutant*, *autodidakt*, ktorý tvorí pre vlastné uspokojenie bez odborného vzdelania; väčšinou dosahuje iba *eklektickej* úrovne (pozri *akademizmus*); môže byť maliarom, sochárom, grafikom, kritikom, teoretikom, historikom; niektorí predstavitelia sa však vyznačujú *originalitou* (M. Utrillo, V. van Gogh, M. Vlaminck, P. Signac) alebo napriek chýbajúcemu systematickému školeniu dosiahli samovzdelávaním (pozri *autodidakt*) odbornej úrovne (B. West); amatéri sa líšia od insitných umelcov, lebo im chýba detský pohľad na svet; v 18.-19.st. predmetom amatérskej tvorby boli *miniatury*; porovnaj *insitné umenie* (H. Rousseau); pozri *gýč*; *tingatinga*; W. Homer; S. Rolínek, E. Ballard,

G. Zierer: Krajina zo Žitného ostrova (1870-1870)

J.K.: Z okolia Bratislavy (1850-1870)

Amaterasu-ó-mi-kami - *japonská* bohyňa *slnka*, od ktorej odvodzujú svoj pôvod japonské cisárske dynastie; ochranné božstvo cisárskeho rodu; pozri *solárne božstvá*; *japonskí bohovia*

Amaunet/Amunet/Amone - v *egyptskej mytológii* manželka chmunevského boha vzduchu *Amona/Amuna*; Zamarovský uvádza varianty mien *Amon*, *Amonet*, Biedermann varianty *Amun* a *Amaunet*; pozri *osem*

<http://de.wikipedia.org/wiki/Amaunet>

amazonit - Täubl: odroda *živca*; svetlo zelená odroda mikrolínu, ktorý kryštalizuje v sústave trojklonnej; matný lesk, nepriehľadný; nálezisko: USA, bývalé sovietske štáty; trojklonným živcom je aj *oligoklas* a jeho odroda *slnecný kameň*; pozri *drahokamy* a *polodrahokamy*

Amazonky - z gréc. amazōs – „bezprsý“; podľa povesti si Amazonky odrezávali prsník, aby im neprekážal pri streľbe lukom; v *gréckej mytológii* kmeň bojovních žien v *Malej Ázii* na južnom a juhovýchodnom pobreží Čierneho mora, najmä v povodí Termodontu, ale aj na ostrove Lemu; v *Trojskej vojne* boli na strane Trojanov; ich vtedajšiu kráľovnú *Penthesileiu* zabil *Achilleus* (pozri *Amazonomachia*); ich kráľovnú *Antiopé* si *Théseus* priniesol do *Atén*, a preto Amazonky podnikli odvvetnú výpravu, v ktorej boli porazené; bojovali s nimi aj *Hérakles* s *Dioskúrami*, *Bellerofontés*; Amazonky sa stali mytologickým obrazom bojov s Peržanmi (*Amazonomachia* na záp. štíte *Parthenonu* z 5.st.pr.Kr. je narážkou na víťazstvo Grékov nad Peržanmi); pozri *Hypsypylé*, *Hippolyta* 1; (Skopas; Rubens, A.Feuerbach, O.Kokoschka)

www: priniesť pás kráľovnej Amazoniek Hippolyty *Eurysteovej* dcére bola desiata z dvanástich úloh Herakla; vybral sa tam s nevelkým oddielom priateľov a cestou sa zastavil v Mysii, kde vládol kráľ Lykos, známy svojím pohostinstvom; kráľ im vystrojil veľkolepú hostinu, avšak zatiaľ čo hodovali, vtrhli do mesta divokí Bebrykovia a začali ho plieniť; Herkules vstal od stola a so svojimi druhmi Bebrykov zahnal, ich kráľa zabil a celú ich zem venoval Lykovi, ktorý ju potom na jeho počesť pomenoval Herakleiou; svojím víťazstvom si získal takú slávu, že kráľovná Hippolyta mu sama vyšla v ústrety, aby mu dobrovoľne darovala svoj pás. Avšak bohyňa *Héra* rozšírila o ňom chýry, že vraj chce Hippolytu odvieť do otroctva a *Amazonky* jej uverili; napadli Heraklových druhov, takže im neostalo nič, len bojovať; nakoniec Amazonky porazili a mnohé z

nich zajali, medzi nimi aj dve veliteľky, *Melanippu* a *Antiopu*; Hippolyta vykúpila Melanippe slobodu svojím pásom. Antiopu venoval potom Herkules svojmu priateľovi *Theseovi*, aby sa mu tak odmenil za jeho statočnosť a hlavne preto, že sa Theseovi veľmi páčila a chcel sa s ňou oženiť

<http://it.wikipedia.org/wiki/Amazzoni>

http://en.wikipedia.org/wiki/Greek_mythology_in_popular_culture

<http://www.fscclub.com/history/fame-amazon-e.shtml>

Herkules bojuje proti Amazonkám (čierno figurová hydria, 530pr.Kr.)

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Amazonky (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Kráľovstvo Amazoniek (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

Amazonomachia - 1.boj Amazoniek s Grékmi; pozri *Penthesileia*; *taumachia*, *Gigantomachia*, *Titanomachia*, *Kentaumachia*
2.reliéf na západnom štíte *Parthenonu* z 5.st.pr.Kr.; narážkou na víťazstvo Grékov nad Peržanmi
3.Skopasov vlys v Mauzoleu v Halikarnase (350 pr.Kr.); pozri *sedem divov sveta*

Skopas: Amazonomachia (350 pr.Kr.)

Skopas: Amazonomachia (350 pr.Kr.)

Amazonomachia (mramorový panel sarkofágu, 160-170)

Amazonomachia (grécky mramor z Attiky, 2.-3.st., kostol San Salvatore v Brescii)

L. Giordano: Bitka Amazoniek (17.st.)

ambaláž – z franc. *emballage*; tiež *balenie*, *emballage*, *empaquetage*, *paketáž*, obal; jedna z metód moderného umenia 50.-60.rokov, napr. *nového realizmu*, *umenia objektu*; výtvarné zhodnotenie *objektu* jeho zabalením, ukrytím pred zrakmi diváka, vyčlenením z pôvodného prostredia, vzťahu a funkcie; cieľom je navodiť novú predstavu o veci denne videnej a pritom prebudiť pocit tajomstva, záhady a pominuteľnosti; touto technikou sa pracuje tak s predmetmi ako s architektúrou alebo prírodou; prechodnosť zabalenia objektu upozorňuje na pominuteľnosť bytia, ironizuje ľudskú túžbu po večnosti a nepochopenie prírodného zákona večnej premeny zánikom a vznikom všetkého; princíp balenia odvodený zo spôsobu predaja konzumných výrobkov, z technickej praxe užívanej pri reštaurovaní objektov; (Ray, Christo); pozri *modernizmus*, *nový realizmus*; *obaľovanie*

<http://arsfea.wordpress.com/category/vytvarne-techniky/>

ambit - ochodza; 1. stĺpová chodba okolo stavby (pozri *peristyl*)

2. kvadratura okolo obdĺžnikového alebo štvorcového *rajského dvora* s otvorenými *arkádami*, *dispozične* odvodená z *átria*; pozri *stĺporadie*

ambona - bema, parapet s *pultom čítacím* na chórovej priehradke; zvýšená rečnícka *tribúna* v ranokresťanských *chrámoch* určená na predčítanie biblických textov (na južnej strane na čítanie *epištól*, na severnej strane na predčítanie *evanjelia*); predchodkyňa *kazateľnice*; na južnej strane pre čítanie *epištól*, na severnej strane pre čítanie *evanjelia*; pozri *epištolná strana*, *evanjelijná strana*

Ambona (katedrála sv. Cecílie v Albi, Francúzsko)

ambona gotická - ambona na nohe s ohrádkou

ambra žltá - *jantár*

abramcevská kolónia - rus. Абрамцево; známe kultúrne stredisko vytvorené priemyselníkom Savva Mamontovom, bohatý priemyselník a mecenáš umenia, v ruskej dedine Abramcevo, v Sergiev-Posad okrese Moskovskej oblasti; statok získal spisovateľ Sergej Aksakov a vytvoril tu miesto pre stretávanie sa umelcov, ako boli Nikolaj Gogol, Ivan Turgenev a Fiodor Ivanovič Ťutčev, z maliarov *Il'ja Repin*, *Valentin Serov*, *Viktor Vasnecov* a *Michail Vrubel*; na žiadosť Mamontova tu boli postavené budovy v starom ruskom štýle, kostol a tradičný ruský parný kúpeľ; po jeho smrti v roku 1918 sa Abramcevo stalo majetkom štátu a bol premenený na múzeum a umelecké centrum, ktoré je turistickou atrakciou; v kolónii prekvitali ruské témy a ľudové umenie, Abramtsevo hostilo kolóniu umelcov, ktorí sa snažili zachytiť kvalitu a ducha stredovekého ruského umenia v spôsobe paralelne k hnutiu *Arts and Crafts* vo Veľkej Británii; niekoľko dielní bolo zriadených na výrobu ručne zdobeného nábytku, keramických obkladov a hodvábu; výrobky boli preniknuté tradičnými ruskými obrazmi a témami; pozri *ruské maliarstvo*

https://en.wikipedia.org/wiki/Abramtsevo_Colony

[https://en.wikipedia.org/wiki/Abramtsevo_Colony#/media/File:Mir_iskusstva_group_by_B.Kustodiev_\(1916-20,_Russian_museum\).jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/Abramtsevo_Colony#/media/File:Mir_iskusstva_group_by_B.Kustodiev_(1916-20,_Russian_museum).jpg) (skupinový portrét členov)

https://nl.wikipedia.org/wiki/Abramtsevo#/media/File:Osen_v_Abramcevo_by_Vasilii_Polenov.jpg

I. J. Repin: Abramcevo (1880)

ambrotypia - kolódiové *negatívne*, sivo vyvolané obrázky na tmavom skle; pozri *fotografovanie*

ambrové drevo - *gum*

ambrózia - v *gréckej mytológii* pokrm bohov, ktorý dodával spolu s *nektárom* mladosť a *nesmrteľnosť*; pozri *Amaltheia*, *Pleiades*

Ambróz - (†397); čes. *Ambrož*; biskup milánsky, jeden zo štyroch *cirkevných otcov* uznávaných západnými kresťanskými cirkvami; čelný predstaviteľ latinskej patristickej teológie (pozri *Gregor Nazianský*); ovplyvnil liturgiu a cirkevný spev (ambroziánsky chorál); zobrazovaný s *Karolom Boromejským*; heslo *Tovarištva Ježišovho*, jezuitského rádu, umiestňované na stavby a diela, ktoré mu patrili a slúžili; Oxfordský slovník svätcov uvádza ako atribút *holuba*; Heinz-Mohr uvádza pozri ako atribút *bič*, ktorým bičoval *ariánov*; pozri *osol* (Lurker); *úl* (bol *patrónom* včelárov), *závesná obeť*; *cyprus* (Becker); *atribúty a symboly svätcov*; *Zenon*, *Gervas a Protas* (Hall); *Zjavenie sa Krista svojej matke Márii*; *Cathedra Petri*, *kresťanskí svätci*

Biedermann v súvislosti s heslom *včela*: sv. Ambróz porovnával *cirkev* k *úľu* a veriacich k včelám, ktoré zo všetkých kvetov zbierajú iba len to najlepšie a vôni *pýchy* sa vyhýbajú; *sladkosť* *medu* symbolizovala *sladkú výrečnosť* sv. Ambróza a *Jána Zlatoústeho*;

http://it.wikipedia.org/wiki/Impero_romano_d%27Occidente

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Ambróz (Norimberská kronika, 1493)

A. Wierix: Cirkevný otec Ambróz (rytina, 16.-17.st.)

C. Procaccini: Sv. Ambróz bráni vstupu cisára Theodosia (16.st.)

Tizian: Sv. Ambróz (16.st.)

E. van Panderen: Sv. Ambróz (rytina, 16.-17.st.)

C. Vignon: Sv. Ambróz (1623-1625)

A. Van Dyck: Cisár Theodosius zakazuje sv. Ambrózovi založenie milánskej katedrály (1619-1620)

J. de Valdés Leal: Konverzia a krst svätého Augustína z Hippo sv. Ambrózom (1673)

P. Subleyras: Sv. Ambróz konvertuje cisára Theodosia (1745)

A.M.D.G. - lat. *Ad maiorem Dei gloriam* – „Na väčšiu slávu Božiu“; pozri *jezuiti*
áme de devise/amdeviz - franc.; textová zložka hesla - *devízy*, dopĺňujúca často obrazovú zložku - *corps de devise*; jedným z prameňov textovej zložky devízy bol vojnový pokrik

Amemait/Ammut/Amemet/Amame/Ammit - v *egyptskej mytológii* obluda „Veľká požieračka“, ktorá v sieni oboch právd striehla na zosnulého počas obradu *váženia srdca*; ak *Usírew* vyniesol záporný rozsudok nad srdcom mŕtveho, ten zmizol v jej vnútri; pozri *bohovia podsvetia*

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Ammut>

<http://es.wikipedia.org/wiki/Ammyt>

<http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BC%D0%BC%D1%96%D1%82>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Amemait>

Amemet/Amame/Ammut - Amemait

Amerarát - www v súvislosti s heslom *zoroastrizmus*: najvyšší boh *Ahura Mazda* má šesť *atribútov*, ktoré bývajú ponímané ako samostatné duchovné bytosti (*archanjeli* či *bódhisattvovia*): 1. *Vahišta mana* (*Vohu manah*; Prenikavá myseľ), 2. *Aša vahiša* (*Ašem vahištem*; Dokonalá spravodlivosť), 3. *Chšatra* (*Chštrem vairem*; kardinálna božská kvalita, ktorá je kombináciou moci a konštruktívnej potencionality); *Spenta ármaiti* (Univerzálna láka; zbožnosť); 5. *Hurvatát* (*Haurvatát*; Dokonalosť; sebarealizácia) a 6. *Amerarát* (*Nesmrteľnosť*); týchto šesť atribútov sa nazýva spoločným menom *Ameša Spenta*

Amenré - v dobe Novej ríše najvyšší *egyptský boh*, ktorý vznikol spojením mena *Ré* s menom *Amóna* > splynutím dvoch bohov vzniklo nové božstvo *Amenré*; zobrazovaný ako slnko; atribútom *slnečná loď/slnečná bárka*; pozri *Abú Simbel*; *egyptské umenie*

American Artist's Congress/ameriken atist kongres - skratka AAC; organizácia založená vo februári 1936 ako súčasť komunistickej strany USA; bola prostriedkom pre zjednotenie grafikov na projektoch, ktoré pomáhali v boji proti šíreniu *fašizmu*; počas druhej svetovej vojny organizácia bola zlúčená s Radou umelcov pre víťazstvo, ktoré znamenalo koniec organizácie; Baleka spomína AAC v súvislosti s heslom *proletárske umenie*

http://en.wikipedia.org/wiki/American_Artists'_Congress

american scene/emeriken sin - výtvarný smer 30.rokov 20.storočia v americkom maliarstve, považovaný za jeden z pôvodných amerických výtvarných názorov; zameraný tematicky na americký vidiek a malomesto, ktoré symbolizovali tradičné morálne hodnoty a spôsob života tzv. zlatých 20.rokov a súčasne boli prejavom hlbokej všeobecnej krízy americkej spoločnosti v 30.rokoch; výtvarne ťažil z *akademizmu*, najmä *iluzívnosti*; (S.Davis, R.Marsh, R.Soyer, E.Hopper, T.H.Benton, J.S.Curry, G.Wood)

American Standard Version/emeriken stended veršn - Despertad: roku 1901 bol vydaný americký preklad biblie *American Standard Version*, ktorý vychádzal z textu *Biblie kráľa Jakuba/King James Version*, vydanéj roku 1611; v jej textu bola urobená zmena oproti hebrejskej predlohe a židovskej zásade nepoužívať meno *Jahve/Jehova* a nahradzovať ho výrazom *Adonaj* (meno *Jahve/Jehova* objavuje sa na 7 tis. miestach); pozri *Biblia*